

**Reserapport från deltagandet på 49 internationella konferensen,
Verband Deutscher Präparatoren, Marburg/Tyskland.
Thomas Gütebier - individuellt stipendium, grupp 1**

Som konservator med inriktning mot naturhistoriska föremål har jag ansökt om projektbidrag för deltagande på konferensen i Marburg, 8 - 11 september 2010 där jag även hållit ett föredrag om mikropreparat och teknikhistorisk mikroskoputrustning.

Ett hundratal deltagare från Tyskland och andra europeiska länder träffades på den anrika, medicinska institutionen för anatomi och cellbiologi som sorterar under medicinska fakulteten vid Philipps-universitetet i Marburg. Föredragen informerade deltagarna om ämnesområden som biologi, paleontologi, geologi, botanik, museologi, naturvård, samlingsvård, konserveringens historia samt arbetsmiljö på museer och universitet. En paneldiskussion ställde frågan hur konservatorernas yrkessituation har förändrats under tider med sämre ekonomiska förutsättningar och en hårdnande arbetsmarknad, med få nyanställningar och där de flesta väntas dra sitt längsta strå till stacken. Stora förhoppningar läggs nu på yrkesföreningar och fackförbund för att ge information och stöd till berörda konservatorer. Detta sker även i form av kurser och ekonomiska bidrag för att kunna delta i kongresser. Att höja kunskapsnivån genom inhämtande av de senaste rönen inom konservering anses mycket viktigt. I sammanhanget kunde nämnas att även Sverige förlorat fackkompetenta, naturhistoriskt verksamma konservatorer då finansieringen av tjänster med stöd från Artdatabanken m fl upphört. Dessa konservatorer är idag arbetslösa eller har tvingats lämna sitt yrke för att kunna försörja sig.

De personliga kontakterna sinsemellan, att kunna knyta nya kontakter och att lära känna varandra under kongressveckan väntas i längden kunna generera nyttiga kunskaper även till de arbetsplatser, kongressdeltagarna är knutna till. Eftersom föredragshållarna även delade ut skriftliga underlag har jag möjlighet att dela med mig av informationsmaterialet till intresserade kollegor i Sverige.

I ett inledande föredrag gav Dr. Reiner Westermann från den gästgivande institutionen en överblick över sitt vägval - en gång för länge sedan som naturaliesamlare ungdom och nu som forskare med spetskompetens inom anatomin. De stora historiska samlingar som förvaltas på världens museer behöver vård av fackkompetenta konservatorer från skilda ämnesområden var ett av hans viktiga budskap.

Från tekniska högskolan i Aachen presenterade konservator Werner Kraus nya forskningsrön kring mångfotingslika Arthropleura. Tack vare nya fossilfynd kunde han fortsätta med att tillverka en modell i originalstorlek. Modellen skall ingå i en animerad film för att avfärda äldre mytbilder om dessa imposanta, två meter långa djur, som tillhör en utdöd leddjursart från karbontiden, cirka 350 miljoner år gammal.

Ett problemkomplex i geologiska museer och institutioner med stora samlingar mineral och stuffer är de så kallade svavelmineral, pyrithaltiga mineral som avger gaser i den omgivande luften och som förstör andra mineral och stuffer genom att de kan vittra sönder. Kollegor i Basel har löst detta problem med att med hjälp av vakuum impregnera dessa pyritmineral med syntetlimmer.

Konservator Hans Meinhold, Kiel, presenterade i sitt föredrag restaureringen av ett historiskt fågelpreparat som, tack vare vidtagna åtgärder, åter blivit ett sevärt beläggsexemplar för sin art, från platsen där fågeln idag inte längre kan ses levande.

**Reserapport från deltagandet på 49 internationella konferensen,
Verband Deutscher Präparatoren, Marburg/Tyskland.
Thomas Gütebier - individuellt stipendium, grupp 1**

Firma Medis-Kugel, Buseck, presenterade en ny fullautomatisk injektionsutrustning inom anatomin /patologin för konservering av mänskliga kvarlevor.

Konservator Malte Seehausen, Zoologisches Institut, Universität i Wiesbaden demonstrerade i sitt föredrag en värmespatel från målerikonserveringen, för att åstadkomma fjäderlagningar på kulturhistoriskt värdefulla preparat.

Konservator Daniel Salzer, Speyer, höll ett föredrag om konservering och restaurering av speciellt stora objekt som kräver innovativa lösningar avseende utrustning, utrymme och logistik.

Prof. Dr. K. O. Meyer, Oldenburg, presenterade René Lanooy Förderverk (stiftelse) och dess pristagare från första till senaste stipendieutdelningen. I samband med detta överlämnades en nyproducerad minnesmedalj till de stipendiater som hittills fått priset.

Konservator Klaus Wechsler, Übersee-Museum, Bremen, höll ett intressant föredrag om att flytta en stor samling våtpreparat. I fokus stod säkerhetsaspekter och rekommendationer för en lyckad genomföring. Han anslöt med ytterligare ett föredrag om att på modernt sätt, med hjälp av 2D-barcoding, förvalta en större samling våtpreparat.

Konservator Janet Weigner, Institut für Veterinär-Anatomie, Universität Berlin, presenterade en ny metod att konservera djurkroppar för forskning och undervisning utan användande av formalin. Metoden som från början har utvecklats i Sverige kallas för nitritpickling. Det handlar om ett luktfritt, för konservatorn icke vådligt sätt att långtidskonservera muskulatur och organ, med bevarande av de naturliga färgämnen. Då formalin genom årtionden har visat sig ha flera negativa egenskaper och är cancerframkallande så väntas ämnet bli svartlistat bl. a. inom EU. Det är därför av stor vikt att hitta nya ämnen som istället kan komma till användning.

Konservator Martin Krogmann, Technische Universität MARUM, Bremen, föreläste om skilda sätt att tillfälligt färglägga fossil med vita kemiska ämnen, inför fotografisk dokumentation, och som sedan lätt kan tas bort. Han jämförde olika metoder och rekommenderade en metod som visade sig vara effektiv utan att skada föremålets ytskikt.

Konservator Wolfgang Schmidt, Ottmarsheim, presenterade skyddsåtgärder som måste iakttas vid hantering av mänskliga kvarlevor under rättsmedicinska undersökningar.

Sista kongressdagen höll jag mitt föredrag om skadeinventering, vårdplan, restaurering och vård av mikropreparat tillhörande typsamlingen på Göteborgs Naturhistoriska Museum. I projektet hade även ingått att rengöra och justera den teknikhistoriska utrustningen för att även kunna studera preparat från mitten av 1800-talet. Äldre preparat kan idag endast betraktas i mikroskop från tiden eftersom tubuslängd, objektglas och täckglas förr i tiden följde andra normer. Under arbetets gång fotodokumenterade jag olika arbetsmoment med hjälp av en på mikroskopet monterad digital-kamera. I en anslutande diskussion framkom det att mitt material innehåller nya metoder och tillvägagångssätt varför jag är ombedd att publicera dessa rön i internationella facktidskrifter.

**Reserapport från deltagandet på 49 internationella konferensen,
Verband Deutscher Präparatoren, Marburg/Tyskland.
Thomas Gütebier - individuellt stipendium, grupp 1**

Resan till Tyskland har möjliggjorts genom det erhållna bidraget från Syskonens Bothéns Stiftelse. Jag har under den aktuella tiden inte längre varit anställd vid Göteborgs Naturhistoriska Museum. Museet har inte heller kunnat ge mig ekonomiskt stöd för resan till Tyskland p g a budgetunderskott till följd av lågkonjunkturen.